

ปัญหาการดำเนินงานตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนของ กองทุนสวัสดิการชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

กัลยกร ภูสมมา*

เชิงชาญ จงสมชัย**

บทคัดย่อ

รัฐบาลได้กำหนดนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนและอนุมัติงบประมาณสนับสนุนให้กองทุนสวัสดิการชุมชน ต่อเนื่อง 3 ปี เริ่มตั้งแต่ปี 2553 - 2555 หัวใจของการจัดสวัสดิการชุมชน คือ การพึ่งตนเองและการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ของคนในชุมชน การศึกษาครั้งนี้ มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานและข้อเสนอแนะการแก้ไข ปัญหาการดำเนินงานตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน ของกองทุนสวัสดิการชุมชน ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษา คือคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 14 กองทุน รวม 195 คน ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ทาโร ยามาเน่ แล้วสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) และแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) จำนวน 7 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) และแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เสนอผลการศึกษาโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน ของคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานโดยรวมและเป็นรายด้าน ทั้ง 5 ด้าน ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากปัญหามากไปหาปัญหาน้อย คือ ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ ด้านบุคลากร และด้านโครงสร้าง พบประเด็นปัญหาที่สำคัญ ดังนี้ กองทุนไม่สามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งอื่นได้ ขาดงบประมาณในการก่อสร้างอาคารสำนักงาน ขาดระบบสารสนเทศที่ทันสมัย

* นิติปรัชญญาโท สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์, วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, อาจารย์ที่ปรึกษา

เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชน คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุน

2. ข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบประเด็นข้อเสนอแนะที่สำคัญ ส่วนราชการหรือเจ้าภาพหลัก จึงควรกำหนดขอบเขต ระเบียบข้อบังคับของกองทุนสวัสดิการชุมชนที่ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางเดียวกันในการดำเนินงาน ควรพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน เช่น อบรมการจัดทำบัญชีกองทุนที่ถูกต้องตามหลักการบัญชี การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ตลอดจนการศึกษาดูงานเพื่อนำองค์ความรู้มาปรับใช้กับกองทุนสวัสดิการชุมชนในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ รัฐบาลควรให้การสนับสนุนงบประมาณตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนต่อไป จนกว่ากองทุนจะสามารถพึ่งตนเองได้ และสนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างอาคารสำนักงาน ควรจัดอบรมให้ความรู้ด้านการใช้คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อนำมาปรับใช้ในการดำเนินงานของกองทุนและได้รับทราบข่าวสารทันเวลา

โดยสรุป การดำเนินงานตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน เป็นนโยบายที่ดีและเกิดประโยชน์กับสมาชิกในชุมชน บนความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง และข้อเสนอแนะที่ได้ี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

คำสำคัญ : นโยบาย/ สวัสดิการชุมชน/ กองทุนสวัสดิการชุมชน

The Problems of The Policy Implementation of Community Welfare Making Supportive of Community Welfare Funds in Muang District Areas, Mahasarakham Province

Kanyakorn Phusomma^{*}

Cherngcharn Chongsomchai^{}**

Abstract

The government gives precedence to setting up the policy of the community welfare making supportive, and allocates the budget to the community welfare funds constantly 3 years since 2010 to 2012. The principles of the community welfare organization are to rely on one-self and to assist other people in the community. The purpose of this study is to study the opinions about the problems and suggestions for problem-solving in the policy implementation of the community welfare making supportive of the community welfare funds in Muang district areas, Mahasarakham province. The sample group of this study are the Committee of the Community Welfare Funds in Muang district areas, Mahasarakham province, consisting of 14 funds with 195 people who are defined by Taro Yamane's formula, quota sampling, and convenience sampling respectively, and 7 key informants who were purposively selected are the research instruments. The questionnaire and the semi-structured interview form. The data were analyzed and interpreted statistically in terms of frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The results of the study revealed as follows:

1. The opinions about the problems in the policy implementation of the community welfare making supportive of the community welfare fund committee in Muang district areas, Mahasarakham province in overall and 5 perspectives the problems were at the moderate level sorted in descending order as: budget, location, equipment and utensils, personnel, and structure. The main problems were found that the funds couldn't be granted from other sources of budget; that the funds lacked for the budget to construct the building; that the funds lacked for the updated information system to support the operation of community welfare funds; that the committee of

^{*} M.P.A. Student (Public Policy), College of Politics and Governance, Mahasarakham University

^{**} Asst. Prof., College of Politics and Governance, Mahasarakham University, Advisor

the community welfare funds lacked of motivation; and that the local government organization didn't appoint the officials for supporting the fund operation.

2. The suggestions for the policy implementation of the community welfare making supportive of the community welfare fund committee and key informants in Muang district areas, Mahasarakham province revealed that the related government agencies or organizations should define the scopes or guidelines for stipulating the distinct regulations of the community welfare funds as the operating guidelines; that the committee of the community welfare funds should be developed their potential, for examples being trained on the accurate accountancy regarding the accounting principles, defining the strategic plan, and making a tour of investigation in order to apply knowledge body to the community welfare funds efficiently; that the government should allocate the budget as the policy of the community welfare funds until the funds became autonomous; that the government should allocate the budget to the community welfare funds for constructing the office buildings since most of the funds lacked of their own offices; and that the fund should be trained on the computer applications and the updated information system and communication in order to apply knowledge to the fund operation, and to acquire timely information.

In conclusion, the policy implementation of the community welfare making supportive in Muang district areas, Mahasarakham province found that committee of the community welfare funds expressed the opinions about the operating problems in overall and each perspective at the moderate level. The policy of the community welfare making supportive was considered the satisfactory policy that benefited the fund members on basis of the community's needs. According to the obtained information, it was practical for the committee of the community welfare funds as the information to develop the operation of the community welfare funds more qualitatively and effectively.

Keywords: Policy Implementation/ Community Welfare / Community Welfare funds

บทนำ

ในกระแสการพัฒนาประเทศ ปัจจุบันภาคส่วนต่างๆ ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนางานสวัสดิการสังคม ไม่ว่าจะเป็นแนวคิดเรื่องสิทธิของพลเมืองที่จะต้องได้รับการดูแลด้านสวัสดิการขั้นพื้นฐานจากรัฐ แนวคิดในการจัดสวัสดิการแบบพหุลักษณะที่ทุกฝ่ายต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคม นโยบายของรัฐบาล การปฏิรูปประเทศ ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 -2559) และนโยบายของคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ เห็นชอบในหลักการนโยบายดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ในการสร้างสังคมไทยเป็นสังคมสวัสดิการ กำหนดเป้าหมายประชาชนได้รับสวัสดิการถ้วนหน้าภายในปี 2560 ให้ความสำคัญกับการลงทุนโดยรัฐ และการลงทุนเพื่อส่งเสริมให้ภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในงานสวัสดิการสังคม (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2555, น.4-5)

ในปี 2550 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม) ได้จัดตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนท้องถิ่นระดับชาติ คณะอนุกรรมการสวัสดิการชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัดทุกจังหวัด และรัฐบาลจัดงบประมาณสนับสนุนการขับเคลื่อนขยายการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล และสมทบงบประมาณในการจัดสวัสดิการชุมชน ตามแผนปฏิบัติงานพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมไทยเพื่อชีวิตมั่นคง ตามแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี สร้างสวัสดิการสังคมไทย ฉบับที่ 1 พ.ศ.2550 – 2554 ทำให้เกิดกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลขึ้น 3,138 ตำบล จากข้อมูลกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลที่ได้รับงบประมาณสมทบแล้ว 2,917 แห่ง มีสมาชิก 895,597 ราย เงินกองทุนรวม 450.87 ล้านบาท การดำเนินการของกองทุนมีการจัดสวัสดิการสำหรับสมาชิกและผู้ยากลำบากในชุมชน ครอบคลุมตั้งแต่การเกิด แก่ เจ็บ ตาย เช่น รับขวัญเด็กเกิดใหม่ทุนการศึกษา ค่าใช้จ่ายยามเจ็บป่วย พัฒนาอาชีพ บำนาญ ฅาปนกิจ และสวัสดิการด้านต่างๆ ทั้งนี้เป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันและความพร้อมของแต่ละกองทุน คุณค่าสำคัญที่ได้จากการจัดสวัสดิการโดยชุมชนคือการทำให้เกิดความรัก ความสามัคคี การช่วยเหลือเกื้อกูลกันในชุมชน พื้นฟูระบบคุณค่าเดิมของสังคมไทย การทำงานร่วมกันของชุมชนท้องถิ่น เกิดเป็นเครือข่ายสวัสดิการชุมชนในระดับจังหวัดและระดับชาติที่มีบทบาทสำคัญในการขยายการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนในพื้นที่ใหม่และการพัฒนาคุณภาพกองทุนสวัสดิการชุมชนในพื้นที่เดิม ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญและยืนยันนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน โดยจะพิจารณางบประมาณสนับสนุนในปี 2553 ในหลักการสมทบ 1:1:1 (ชุมชน : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : รัฐบาล) โดยรัฐบาลให้การสนับสนุนต่อเนื่อง 3 ปี และมีการจัดตั้งคณะอนุกรรมการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน ภายใต้คณะกรรมการเสริมสร้างความ

เข้มแข็งของชุมชนแห่งชาติขึ้นมาเพื่อจัดทำข้อเสนอต่อรัฐบาลในการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนต่อไป (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน, 2552, น.20-21)

ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 15 แห่ง ประชากรทั้งสิ้น จำนวน 99,898 คน (ประกาศสำนักทะเบียนกลาง. เรื่อง จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร, ลงวันที่ 11 มีนาคม 2556, น.2) มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชน จำนวน 14 กองทุน สมาชิกที่ได้รับผลประโยชน์จากกองทุนจำนวน 21,865 คน คิดเป็นร้อยละ 21.88 ของประชากรในเขตพื้นที่อำเภอเมืองมหาสารคาม ถึงแม้ว่าจะมีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนเกือบเต็มพื้นที่แล้วก็ตาม แต่เมื่อเทียบจำนวนสมาชิกต่อจำนวนประชากรแล้ว ยังอยู่ในอัตราส่วนที่น้อย การที่จะก้าวไปสู่เป้าหมายประชาชนได้รับสวัสดิการถ้วนหน้าภายในปี 2560 นั้น อาจเป็นไปได้ยาก เนื่องจาก สภาพปัญหาการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ส่วนใหญ่พบว่า คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนยังไม่เข้าใจในรูปแบบการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนที่ชัดเจน ดังนั้น จะมีแนวทางในการพัฒนา คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนในเรื่องการบริหารจัดการอย่างไร ที่จะก้าวไปสู่การพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน (คณะกรรมการสนับสนุนการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนจังหวัดมหาสารคาม, 2556, น.2-3) ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนของกองทุนสวัสดิการชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนของกองทุนสวัสดิการชุมชน เพื่อนำผลการศึกษาไปเผยแพร่ และประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนของคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนของกองทุนสวัสดิการชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตพื้นที่การศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำการศึกษาเฉพาะกรณี กองทุนสวัสดิการชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

2. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษา ปัญหาการดำเนินงานตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนของกองทุนสวัสดิการชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม กำหนดขอบเขตการศึกษา ปัญหาการดำเนินงาน 5 ด้าน คือ ด้านโครงสร้าง ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ และด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้

3. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลหลัก

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 14 กองทุน รวม 378 คน กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการศึกษา คือ คณะกรรมการของกองทุนสวัสดิการชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 195 คน ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโร ยามาเน่ (ยุทธ ไถยวรรณ และกุสุมา ผลาพรหม, 2553 , น.122 ; อ้างอิงมาจาก Yamane. 1973 , p.125) แล้วสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) และแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) ส่วนผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) จำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และตัวแปรด้านปัญหาการดำเนินงานตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนของกองทุนสวัสดิการชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้าง ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ และด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ใช้แนวคิดการนำนโยบายไปปฏิบัติตามตัวแบบด้านการจัดการ (Management Model) ตามทัศนะของ วรเดช จันทรศร (2548, น.141) ซึ่งแบ่งปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ดังนี้

1. ด้านโครงสร้าง หมายถึง คำสั่ง ระเบียบ ข้อบังคับ ในการดำเนินงาน กำหนดอำนาจหน้าที่ สายการบังคับบัญชาที่ชัดเจนในการปฏิบัติงาน
2. ด้านบุคลากร หมายถึง บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ ที่ให้บริการ องค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการ ความชำนาญในการปฏิบัติงาน ความเข้าใจกระบวนการดำเนินงานขององค์กร
3. ด้านงบประมาณ หมายถึง การสมทบงบประมาณ การบริหารงบประมาณ ระเบียบการดำเนินงานด้านการเงินการคลังขององค์กร
4. ด้านสถานที่ หมายถึง ความเหมาะสมของสถานที่ในการปฏิบัติงานขององค์กร
5. ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานขององค์กร ความเพียงพอ และเหมาะสม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลัดดา ลาวรรณ (2552, น. 80) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษา พบว่า ปัญหา ด้านการสื่อสารความหมาย ได้แก่ ขาดการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ขาดการอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการ ขาดความชัดเจนในรูปแบบและการเข้ามามีส่วนร่วม ด้านทรัพยากร ได้แก่ ผลตอบแทนของผู้ปฏิบัติงาน และการจัดสรรพื้นที่ในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ ด้านเจตคติ ได้แก่ คณะกรรมการขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานเนื่องจากไม่มีค่าตอบแทน และด้านโครงสร้างระบบราชการ ได้แก่ ขาดการประสานเชื่อมโยงระบบบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนกับองค์กรอื่น

กนกธร ละราตี (2553, น.120) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนสวัสดิการชุมชนออมวันละ 1 บาท กรณีศึกษา องค์กรบริหารส่วนตำบลสายนาวัง อำเภอนาคู จังหวัด ผลการศึกษาพบว่า การกำหนดนโยบายการจัดตั้งกองทุนควรมีความชัดเจน และกำหนดนโยบายให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจของชนในชุมชน ความต่อเนื่องของการออมเงินของสมาชิก กองทุนมีข้อจำกัดเรื่องอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆที่ไม่เหมาะสม ในการดำเนินงาน การจัดระบบฐานข้อมูลสมาชิก การเงิน และการจัดสวัสดิการไม่เป็นระบบ ด้านงบประมาณในการสนับสนุนไม่มีความแน่นอน การให้ความช่วยเหลือยังจำกัดอยู่เฉพาะสมาชิก การประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานกองทุนยังไม่ดีพอ ทำให้การเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ที่ต้องการเข้าถึงสวัสดิการมีน้อย

ไพฑูรย์ ศรีละหว่า (2553 , น. 54) ได้ศึกษากองทุนสวัสดิการชุมชน กองทุนออมวันละ 1 บาท กรณีศึกษาดำบลบ้านกง อำเภอนองเรือ จังหวัดขอนแก่น โดยศึกษาการดำเนินงานการจัดการกองทุนและปัญหาอุปสรรค แนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพ ในการจัดการกองทุน ผลการ

ศึกษา พบว่า สภาพปัญหาที่พบคือ ความล่าช้าในการบริหารจัดการของบุคลากร ขาดการจัดระบบ การดำเนินงานที่เหมาะสม ความจำกัดของงบประมาณตามนโยบายไม่สอดคล้องกับความต้องการ ซึ่งแนวทางในการแก้ไข ต้องจัดทำให้เป็นระบบการบริหารจัดการบุคลากรให้มีความ โปร่งใส และ สนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาบุคลากร ตลอดจนการศึกษาดูงานเพื่อนำมาพัฒนากองทุนต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบูรณาการ โดยใช้ทั้งระเบียบวิธี วิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Methodology) และระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Methodology) ผู้ศึกษาใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 แบบ ดังนี้

1. แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้ ศึกษาสร้างขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ตอนที่ 2 เป็น แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการ ชุมชน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด สอบถามครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน ด้านละ 6 ข้อ คือ ด้านโครงสร้าง ด้าน บุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ และด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ และตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน เป็น แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open end) โดยกำหนดให้ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน

2. แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) โดยการกำหนดแนว คำถามในการสัมภาษณ์มีโครงสร้างชัดเจน แต่สามารถยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ ใช้สัมภาษณ์ผู้ให้ ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview Guideline) โดยแบ่ง ออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ และตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน แบ่ง ออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านโครงสร้าง ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ และด้าน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดย ขอหนังสือจากวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถึงประธานคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อนำไปขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ตามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด และนัดหมายวัน เวลาที่ผู้ศึกษาจะลงพื้นที่ไปแจกแบบสอบถาม ส่วนในขั้นตอนการดำเนินงาน ผู้ศึกษาแต่งตั้งผู้ช่วยอีก 2 คน โดยชี้แจงรายละเอียดก่อนลงแจกแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามไปแจกให้กลุ่มตัวอย่างตามวัน เวลาที่นัดหมาย และรอรับคืนทันทีเมื่อกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเสร็จ หลังจากนั้น ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความครบถ้วน ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมด และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ศึกษาเตรียมการสัมภาษณ์โดยติดต่อนัดหมายกับผู้ถูกสัมภาษณ์ล่วงหน้าเป็นการส่วนตัวรายบุคคล ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เลือกสถานที่ที่สะดวกทั้งผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์แล้วแต่กรณี ซึ่งสัมภาษณ์โดยการจดบันทึกและบันทึกเสียง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของแบบสอบถามแต่ละฉบับ พบว่ามีความสมบูรณ์ทุกฉบับ นำมาทำการลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)
2. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 มาหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ของการสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 มาตรวจสอบและให้คะแนนตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 99-100) ดังนี้

ระดับปัญหาการดำเนินงานมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
ระดับปัญหาการดำเนินงานมาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ระดับปัญหาการดำเนินงานปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
ระดับปัญหาการดำเนินงานน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
ระดับปัญหาการดำเนินงานน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

4. นำคะแนนที่ได้จากข้อ 3 มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวม เป็นรายด้าน และรายข้อ แล้วนำค่าเฉลี่ยมาแปลผล ตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 166)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง	ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง	ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง	ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง	ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง	ปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. นำข้อเสนอแนะการดำเนินงานตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนของกองทุนสวัสดิการชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มาวิเคราะห์เนื้อหาที่มีลักษณะสอดคล้องและเรียงลำดับความถี่ในแต่ละประเด็น แล้วนำเสนอในเชิงพรรณนา

6. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยการจดบันทึก และบันทึกเสียง มาสรุป วิเคราะห์ สังเคราะห์ จัดหมวดหมู่ และนำเสนอในเชิงบรรยาย สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency)

ผลการศึกษา

ปัญหาการดำเนินงานตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนของกองทุนสวัสดิการชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษา ดังนี้

1. คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนของกองทุนสวัสดิการชุมชน โดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับปัญหาจากมากไปน้อย คือ ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ ด้านบุคลากร และด้านโครงสร้าง รายละเอียด ดังนี้

1.1 ด้านงบประมาณ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่สำคัญ ได้แก่ กองทุนไม่สามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งอื่นได้ รัฐบาลให้การสนับสนุนไม่เพียงพอ และให้ความเห็นว่า รัฐบาลควรให้การสนับสนุนต่อไป เพื่อให้กองทุนมีเงินเพียงพอในการจัดสวัสดิการ และสามารถพึ่งตนเองได้ก่อนจึงสิ้นสุดนโยบาย

1.2 ด้านสถานที่ พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่สำคัญ ได้แก่ ขาดงบประมาณในการก่อสร้างอาคารสำนักงาน แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันกองทุนสวัสดิการชุมชนยังไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องสร้างอาคารสำนักงาน เพราะจะเป็นภาระค่าใช้จ่ายที่สูงมาก อาจส่งผลกระทบต่อการจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกได้

1.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ที่สำคัญ ได้แก่ ขาดระบบสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อ

สนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชน และเสนอให้กองทุนสวัสดิการชุมชนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และกองทุนสวัสดิการชุมชนสามารถกำหนดระเบียบว่าด้วยการบริหารจัดการงบประมาณและจัดสรรเงินกองทุนมาใช้จ่ายในการบริหารจัดการภายในกองทุนได้

1.4 ด้านบุคลากร พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ที่สำคัญ ได้แก่ คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน สาเหตุที่คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากไม่มีค่าตอบแทนสำหรับคณะกรรมการที่เป็นจิตอาสาปฏิบัติงาน เมื่อเปรียบเทียบกับอาสาสมัครประเภทอื่นๆ แล้วส่วนมากมีค่าตอบแทน และอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คณะกรรมการที่ปฏิบัติงานเกิดความเหนื่อยล้า และหมดกำลังใจที่จะปฏิบัติงาน

1.5 ด้านโครงสร้าง พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับ น้อยที่สุด ที่สำคัญ ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุน ซึ่งในระยะเริ่มแรก หน่วยงานภาครัฐที่เป็นเจ้าภาพหลักระดับประเทศไม่ได้กำหนดระเบียบ หรือคำสั่ง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้กับคณะกรรมการสนับสนุนการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนระดับจังหวัด และคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนระดับตำบล ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาในการดำเนินงานในช่วงแรกมีความล่าช้า และไม่เข้าใจในทิศทางเดียวกัน

2. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่สำคัญ ดังนี้

2.1 ด้านโครงสร้าง ได้แก่ ส่วนราชการที่รับผิดชอบ ควรมีการกำหนดขอบเขตหรือแนวทางการจัดทำระเบียบข้อบังคับของกองทุนสวัสดิการชุมชนที่ชัดเจน และเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้ถูกต้อง ควรมีการประชุมชี้แจงในเรื่อง กฎ ระเบียบ และการปรับปรุงระเบียบให้สมาชิกกองทุนทราบอยู่เสมอ

2.2 ด้านบุคลากร ได้แก่ ควรมีการอบรมพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน เนื่องจากยังขาดประสบการณ์ในการทำงาน ควรจัดอบรมการจัดทำบัญชีกองทุนที่ถูกต้องตามหลักการบัญชี และการบริหารจัดการกองทุนเพื่อการพึ่งตนเอง

2.3 ด้านงบประมาณ ได้แก่ รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน ต่อไปเรื่อยๆ จนกว่ากองทุนจะสามารถพึ่งตนเองได้ และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนงบประมาณโดยกำหนดเป็นนโยบาย

2.4 ด้านสถานที่ ได้แก่ รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณให้กองทุนสวัสดิการชุมชนในการก่อสร้างอาคารสำนักงาน ซึ่งกองทุนส่วนมากยังไม่มีสำนักงานเป็นของตัวเอง

2.5 ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ได้แก่ ควรจัดอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ และการสื่อสารระบบสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อนำไปปรับใช้ในการดำเนินงานของกองทุนและได้รับทราบข่าวสารทันเวลา

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนของกองทุนสวัสดิการชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้อภิปรายผล ดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนของกองทุนสวัสดิการชุมชน ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านงบประมาณ ซึ่งหมายความว่า กองทุนสวัสดิการชุมชน มีแหล่งที่มาของงบประมาณหลักจาก 3 แหล่ง คือ จากการระดมทุนของสมาชิก จากการอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการสนับสนุนของรัฐบาล สาเหตุที่กองทุนสวัสดิการชุมชนมีปัญหาในด้านงบประมาณ เป็นเพราะระยะเวลาในการสนับสนุนงบประมาณตามนโยบายของรัฐบาลมีห้วงระยะเวลาการสนับสนุนจำกัดเพียง 3 ปี (2553-2555) บางกองทุนเพิ่งจัดตั้งใหม่ในช่วงเวลาที่มีนโยบาย ทำให้มีสมาชิกจำนวนน้อย ส่งผลต่อการระดมเงินออม และรัฐบาลสนับสนุนงบประมาณให้ตามจำนวนสมาชิกที่มี อีกประการหนึ่ง กองทุนไม่สามารถขอรับการสนับสนุนจากแหล่งอื่นได้ เนื่องจากไม่มีความรู้ในการเขียนโครงการขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆ ได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ไพฑูรย์ ศรีละหวั (2553, น.54) พบว่า สภาพปัญหาที่พบในการดำเนินการบริหารจัดการกองทุน คือ ความจำกัดของงบประมาณตามนโยบายรัฐบาลกับความต้องการของกองทุนไม่ตรงกัน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กนกธร ละราที (2553, น.120) พบว่า การดำเนินงานกองทุนสวัสดิการชุมชนออมวันละ 1 บาท องค์การบริหารส่วนตำบลสายนาวัง อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ มีปัญหาด้านงบประมาณในการสนับสนุนไม่มีความแน่นอน

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนของกองทุนสวัสดิการชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านโครงสร้าง ซึ่งประกอบด้วย คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน การกำหนดบทบาทหน้าที่ ระเบียบข้อบังคับกองทุน ตลอดจนการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน สาเหตุที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด เนื่องจากคณะกรรมการสนับสนุนการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนระดับจังหวัด ได้กำหนดเป็นแนวทางในการพิจารณาการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาล ซึ่งกองทุนที่เสนอโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาล จะต้องมีการระบุข้อบังคับของกองทุน มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการที่เป็นลายลักษณ์อักษร เป็นเอกสารประกอบการพิจารณาอนุมัติงบประมาณ และหากมีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนใหม่ในพื้นที่ จะต้องแจ้งให้คณะกรรมการสนับสนุนการขับเคลื่อนการจัดสวัสดิการชุมชนระดับจังหวัด เข้าร่วมประชุมแนะนำการการจัดทำระเบียบข้อบังคับกองทุน โดยใช้มติที่ประชุมให้ความเห็นชอบ ดังนั้น จึงไม่มีปัญหาการดำเนินงานด้านโครงสร้าง ในระดับกองทุน

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนของกองทุนสวัสดิการชุมชนในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบประเด็นปัญหาด้านบุคลากร ที่น่าสนใจ คือ คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านนี้ เหตุผลที่เป็นเช่นนี้เพราะ ไม่มีค่าตอบแทนสำหรับคณะกรรมการที่ปฏิบัติงาน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นจิตอาสา เมื่อเปรียบเทียบกับอาสาสมัครประเภทอื่นๆ แล้วส่วนมากมีค่าตอบแทน และอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คณะกรรมการที่ปฏิบัติงานเกิดความเหนื่อยล้า และหมดกำลังใจที่จะปฏิบัติงาน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ลัดดา ลาวรรณ (2552 ,น.80) พบว่า คณะกรรมการขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานเนื่องจากไม่มีค่าตอบแทน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการดำเนินงานสำหรับรัฐบาล

1.1 รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณตามนโยบายสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนต่อไปเรื่อยๆ จนกว่ากองทุนสวัสดิการชุมชนจะสามารถพึ่งตนเองได้ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การสนับสนุนงบประมาณโดยกำหนดเป็นนโยบาย

2. ข้อเสนอแนะการดำเนินงานสำหรับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

2.1 ผลักดันให้กองทุนสวัสดิการชุมชนที่ยังไม่ได้จดทะเบียนเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชน พ.ศ. 2546 (แก้ไข พ.ศ.2550) เสนอ

ขอรับการจดทะเบียนเป็นองค์กรสวัสดิการชุมชน เพื่อให้กองทุนสวัสดิการชุมชนสามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งอื่นเพิ่มเติมได้

2.2 ควรฝึกอบรมให้ความรู้และทักษะการเขียนโครงการ ให้กับคณะกรรมการกองทุน เพื่อเสนอต่อองค์กรที่มีงบประมาณสนับสนุนในรูปแบบโครงการ

2.3 สร้างความเข้าใจและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อุดหนุนงบประมาณให้กับกองทุนสวัสดิการชุมชนทุกปี โดยผลักดันให้เป็นนโยบายระดับท้องถิ่น

3. ข้อเสนอแนะการดำเนินงานสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.1 ควรให้การสนับสนุนการทำงานของกองทุนสวัสดิการชุมชน หรือภาคีเครือข่ายอื่นในระดับพื้นที่ ซึ่งจะส่งผลให้กองทุนลดภาระด้านค่าใช้จ่าย เช่น ด้านอาคารสถานที่ ด้านวัสดุเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ และเกิดประโยชน์กับประชาชนในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

3.2 ควรแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชน

4. ข้อเสนอแนะการดำเนินงานสำหรับคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนและคณะกรรมการสนับสนุนการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนระดับจังหวัด ได้แก่

4.1 คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน ควรกำหนดระเบียบว่าด้วยการจัดสรรงบประมาณด้านการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานต่างๆตามความต้องการ เช่นหมวดค่าตอบแทนคณะกรรมการเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ

4.2 คณะกรรมการสนับสนุนการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนระดับจังหวัด ควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้กับคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชนอย่างต่อเนื่อง เช่น การบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน การจัดทำบัญชีกองทุนตามหลักการบัญชี การใช้ระบบสารสนเทศที่เหมาะสมกับการดำเนินงานของกองทุน เพื่อให้กองทุนสามารถพึ่งตนเองได้

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1.1 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน เพื่อค้นหารูปแบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่

1.2 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชน

ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 กันยายน 2557 – กุมภาพันธ์ 2558

วารสารการเมืองการปกครอง
ประชาสังคม – การบริหารท้องถิ่นและการปกครองท้องถิ่น -
นโยบายของรัฐ

บรรณานุกรม

- กนกธร ละราที. (2553). การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนสวัสดิการชุมชนออมวันละ 1 บาท: กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลสายนาว่าง อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กรมการปกครอง. (2556). ประกาศสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง เรื่อง จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555.
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2555). แผนยุทธศาสตร์กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2555-2559. กรุงเทพฯ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ไพฑูรย์ ศรีละหวั. (2553). การศึกษากองทุนสวัสดิการชุมชน กองทุนสัจจะออมวันละ 1 บาท: กรณีศึกษาตำบลบ้านกง อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น. การศึกษาอิสระ ปร.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ยุทธ ไกยวรรณ และ กุสุมา ผลาพรหม. (2553). พื้นฐานการวิจัย. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ลัดดา ลาวรรณ. (2552). สภาพปัญหาการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปร.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรเดช จันทรศร. (2548). ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สหภาพสื่อและการพิมพ์ จำกัด.
- สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน). (2552). คู่มือการดำเนินงานโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เอปป์้าพรีนติ้งกรุ๊ป.
- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดมหาสารคาม. (2556). รายงานผลการดำเนินงานโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนจังหวัดมหาสารคาม ปี 2555-2556. มหาสารคาม: อภิชาตการพิมพ์.